

Oude Kerk, 23 maart 2025

ds. Johan Meijer

---

gelezen: Exodus 6: 2-8 en Lucas 13: 1-9

titel:

tekst bij begin en eind

In óns hart úw licht.

In onze geest uw waarheid.

Binnen ons leven uw liefde.

Uw hoop leven,

Uw vreugde verspreiden,

Uw mooie Lied zingen.

Uw Lied.

overdenking

gemeente van onze Heer Jezus Christus,

lieve mensen van God,

I

Vandaag beginnen we met een begrip uit de dogmatiek. Je hoort het goed, dogmatiek. Dat is het vakgebied binnen de theologie dat zich bezig houdt met de geloofsleer. Er zit het woord dogma in en van het woord dogma houden velen niet. Dus zal het vak dogmatiek ook wel iets naars, of strengs zijn. Hoewel ik zelf ook niet van streng en strak ben, vind ik dogmatiek wel een inspirerend vak, maar dan is het ook maar net welke invalshoek je neemt en welke docent je hebt. Wij hadden er in Groningen één, die mij zeer aansprak en dus noem ik met ere zijn naam: Luco van den Brom.

II

Wat mij het meest van zijn lessen is bijgebleven is dit. Er zijn niet-mededeelzame eigenschappen van God en er zijn mededeelzame eigenschappen van God. Tjonge, ingewikkelde kost weer? Het zou voortaan toch wat eenvoudiger? Haak niet af, ik leg het uit. De niet-mededeelzame eigenschappen van God zijn die eigenschappen waar God uniek in is. Eigenschappen die God alleen heeft. Dat zit bijvoorbeeld verborgen in de onuitsprekelijke Naam van God, waarover wij hoorden. Wij kunnen zeggen HEER met hoofdletters, dan weet je dat die heilige Naam wordt genoemd. Maar eigenlijk noem je die niet. In de Joodse traditie wordt de NAAM niet uitgesproken, uit diep respect. En waarom dat respect? Dat is niet omdat God dan boos wordt, of mensen kapot gaat maken. Maar dat is omdat er eigenlijk geen taal is die toereikend is om God te omschrijven. En er geen beelden zijn om God in te vatten. Dat unieke, dat God, dat het begrip God alles overstijgt en niet te vatten is door ons menserverstand, dát unieke noemen wij het niet-mededeelzame. Het niet-overdraagbare. Als we bijvoorbeeld spreken over het Licht van God, dan is dat het Grote Licht, de Bron van alle Zijn en dat kunnen we niet vatten. Daarvan zeggen we dat is Heilig, dat is Santo.

III

In het werk van Annewil Jansen dat we vandaag zien, is er een verbeelding van dat Licht van God. En opnieuw: dat Licht kunnen we eigenlijk niet vatten. Annewil schildert abstract, in haar kruisweg zien we geen concrete beelden. Wel aanduidingen, zoals hier dus Licht en donker. Het pure Licht, de Bron is Boven en staat voor God. Dat is onvermengd, het is puur en zuiver, het is heilig, het is Santo. Hoe meer naar beneden

hoe donkerder de kleuren, hoe meer we landen op de aarde met al haar wel en wee. En al die tinten donker kunnen we invullen. Met verhalen uit ons eigen leven, met omstandigheden waarin je bent, crisisomstandigheden waar we in gedachten de woorden zelf vandaag voor in mogen vullen. De dichter bij de kunstwerken, Chris Lindhout, schrijft bij dit schilderij: Mijn licht stijgt boven al het donker, drijft bovenop de dodenzee. Heftig woord, dat dodenzee. Je zou kunnen zeggen: alles wat het leven en de levensvreugde haar licht, kleur en glans afneemt.

<even stil>

Maar dat pure witte licht, dat Heilige licht vermengt zich met de duistere kleuren, en ook in alle lagen van dat donker, tot in de diepste hoek. En dán komen we op het gebied van de mededeelzame eigenschappen van God. Datgene dat God met ons deelt en waar wij iets aan mogen hebben en waar wij iets mee kunnen.

IV

We komen in het gebied van de mededeelzame eigenschappen van God. Datgene waarin God wél gezicht krijgt, datgene dat voor ons wel tastbaar en concreet kan zijn. Hemelse vrede, deel u nu mede, aan een wereld die U verwacht. Als we het hebben over Jezus, dan heb je er Eén van God, die God gezicht gaf op aarde, Immanuël, God met ons, handen en voeten op aarde, oren en ogen op aarde. Een bijzondere boektitel die me bijgebleven is, is: 'Jezus, daar gaat God'. En wat nu het meest spannende en meest uitdagende is: datgene dat Jezus ons liet zien en voordeed, dat kunnen wij proberen over te nemen en te volgen. Daar kunnen wij concreet iets mee. Het Licht van God is op aarde gekomen en is aan ons meegedeeld, niet alleen als een boodschap, als een Blijde Boodschap, maar concreet als iets waar je zèlf handen en voeten aan kunt geven.

V

In heel dat best ingewikkelde gedeelte dat we uit Lucas hoorden, klinkt vooral mee dat wij mensen wel degelijk kunnen proberen het Licht van God te laten schijnen in deze wereld. En dat begint er mee door op te houden met onderscheid maken, met hokjes en vakjes, met oordeel. Ook niet als er een ongeluk gebeurt. O, die zal wel gestraft worden voor een zonde. O, die krijgt zijn verdiende loon. Zie je wel, zij zijn verkeerd bezig geweest, daarom overkomt hen dit. Maar wat ik ook hoor, en dat raakt me nogal. Iemand die momenteel gaat door een heel donker dal van allemaal nare gebeurtenissen verzucht: ik denk steeds meer: wat heb ik verkeerd gedaan, waarom word ik zo gestraft?

Eigenlijk zegt Jezus: zo'n oorzaak en gevolg is er niet. Zo moet je niet denken. En eigenlijk ook: zo mag je niet denken. Weet je nog hoe je over de Heiligheid van God eigenlijk niet kunt spreken, dan mag je van God ook niet een oorzaak-gevolg-God maken.

VI

Maar wat dan wel? Het is eigenlijk helemaal niet zo ingewikkeld. Het is: sta open voor het Licht dat er ook voor jou is, dat ook in jou is, dat ook jij uit mag stralen in jouw dagelijks leven, in de samenleving en de wereld waarin je leeft. Dat Licht dat jou is meegedeeld, waarin jij mag delen, dat jij in bruikleen hebt, doe er wat mee. Geef het handen en voeten. Nelson Mandela zei het toen hij president van Zuid Afrika werd, woorden van Marianne Williamson:

*Onze diepste angst is niet dat wij onvolmaakt zouden zijn,
onze diepste angst betreft juist onze niet te meten kracht.
Niet de duisternis, maar het licht in ons
is wat we het meeste vrezen.*

Wij vragen onszelf af:

Wie ben ik om mezelf briljant, schitterend, geweldig te achten?

Maar wie ben jij om dat niet te zijn?

Je bent een kind van God!

Je onbelangrijk voordoen bewijst de wereld geen dienst.

*Er is niets verlichts aan je klein te maken opdat
andere mensen zich bij jou niet onzeker zullen voelen.*

Wij zijn bestemd om te stralen zoals kinderen dat doen.

Wij zijn geboren om de glorie van God die in ons is te openbaren.

*De glorie is niet slechts in enkelen,
maar in ieder mens aanwezig.*

*En als wij ons licht laten stralen geven we onbewust
andere mensen toestemming hetzelfde te doen.*

*Als wij van onze eigen angst bevrijd zijn
bevrijdt onze aanwezigheid vanzelf anderen.*

VII

Of zoals het koor het zo gaat zingen: You are the Light. Het begint met het grote Licht van God, maar het verspreidt zich in mensen, zodat we ook van mensen en van onszelf mogen zingen: jij bent het licht.

In óns hart úw licht.

In onze geest uw waarheid.

Binnen ons leven uw liefde.

Uw hoop leven,

Uw vreugde verspreiden,

Uw mooie Lied zingen.

Uw Lied.

Amen